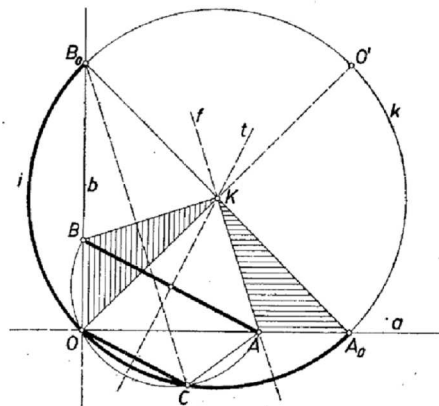

Mérjük rá a és b -re O -tól az állandó $AO + OB$ szakaszt és jelöljük a végpontot A_0 , ill. B_0 -lal. O , A_0 és B_0 tágabb értelemben hozzátartozik a keresett mértani helyhez. Ha ugyanis $AO = OB = OA_0/2$, akkor az AB -vel O -n át húzott párhuzamos érinti az AB átmérőjű kört, így C gyanánt csak maga O vehető.

Ha pedig A az A_0 határhelyzetbe, és ezért B az O -ba kerül, akkor AB átmegy O -n, és így C egybeesik A_0 -lal. Ugyanígy $A \equiv O$, $B \equiv B_0$ esetén $C \equiv B_0$. Néhány további C -pont megszerkesztése után a szemlélet azt a sejtést adja, hogy a keresett mértani hely az A_0B_0 átmérő fölötti, O -n átmenő i félkör, más szóval az A_0B_0O egyenlő szárú derékszögű háromszög köré írt k körnek az O -t tartalmazó $A_0B_0 = i$ íve. Bebizonyítjuk, hogy A_0B_0 felezőpontját K -val jelölve mindig fennáll $KC = KA_0 = KO$.

Szerkesztésünk szerint $BO + OA = OA_0 = OA + AA_0$, tehát $BO = AA_0$; másrészt $KO = KA_0$ és $\angle KOB < \angle KA_0A < 45^\circ$, így a KOB és KA_0A háromszögek egybevágók. Ezért $KB = KA$, vagyis AB -nek t felező merőlegese az AB minden helyzetében átmegy K -n. Ámde t egyszerismind az $ACOB$ húrtrapéz szimmetriatengelye, tehát OC -t is merőlegesen felezi, és így valóban $KC = KO = KA_0$. Eszerint a mértani hely minden pontja k -n van.

Megmutatjuk másrészt, hogy az i ív minden C^* pontja hozzátartozik a keresett mértani helyhez. Messe a C^*A_0 húr f felező merőlegese a -t A^* -ban, forgassuk el a KA_0A^* háromszöget K körül úgy, hogy A_0 az O -ba jusson, és legyen ekkor A^* új helyzete B^* . Megmutatjuk, hogy az A^* , B^* pontokhoz a feladat feltételei szerint C^* tartozik hozzá.¹

A használt forgatás szöge $\angle A_0KO < 90^\circ$, ezért az a -n levő A_0A^* oldal új OB^* helyzete merőleges a -ra, tehát B^* a b -n van. Továbbá $OB^* = A_0A^*$, tehát $OA^* + OB^* = OA^* + A^*A_0 = OA_0$, az előírt állandó. – Másrészt f átmegy K -n, így a KA^*C^* háromszög az f -re vett tükörképe KA^*A_0 -nak, az utóbbi pedig azonos körüljárással egybevágó KB^*O -val, tehát KA^*C^* és KB^*O ellentétes körüljárással egybevágók. És mivel K csúcsuk közös, azért van olyan t^* tengely, amelyre tükrözve egymásba mennek át. Tehát A^*B^* és C^*O párhuzamosak (merőlegesek t^* -ra), és az A^*B^* , C^* , O pontok egy szimmetrikus trapéz csúcsai. Végül $\angle A^*OB^* < 90^\circ$, ezért O , és vele C^* is rajta van az A^*B^* átmérőjű körön. Ezzel állításunkat bebizonyítottuk.

Amíg C az O -t tartalmazó $A_0B_0 = i$ íven van, addig $\angle A_0KA < \angle A_0KC < \angle A_0B_0C < 90^\circ = \angle A_0KO <$, tehát A az A_0O szakaszon, az a félegyenesen van, és ennél fogva B a b -nek pontja. Ha viszont C -t a k -nak az A_0OB_0 szögtartományba eső íven vennénk, akkor a CO -val párhuzamos egyenesek vagy csak a -t, vagy csak b -t metszenék, így nem lehetséges a C -t előállító A , B pontpár.

Mindezek szerint a C pontok mértani helye valóban az A_0OB_0 félkörív.

Megjegyzés. Ha megengedjük, hogy A túlmehessen az A_0 határhelyzeten, akkor $AO + OB$ állandósága csak negatív OB -vel maradhat fenn. Ennek a b félegyenes O -n túli meghosszabbításán levő B pontot feleltetve meg, a fentiekhez hasonlóan belátható, hogy C mértani helye az OB_0 negyedkörnek K -ra vett $O'A_0$ tükörképe (az O' pont kivételével, mert így mindig fennáll $|OB| < OA$, tehát AB és OC az a -val 45° -nál kisebb szöveget zár be). Ha pedig B halad túl B_0 -on és A az a félegyenes O -n túli meghosszabbításán van, akkor C mértani helye az $O'B_0$ negyedív (O' -t kizárva). Ezek szerint előjellel vett OA , OB távolságokat tekintve C mértani helye a k kör az O' pont kivételével.

¹Az ábrán a $*$ -okat nem tüntettük fel.